

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om folkeskolen

[af Erhard Jakobsen (CD) m. fl.]

Betænkning afgivet af undervisningsudvalget den 19. maj 1978

Udvalget har behandlet forslaget i nogle møder, i hvilken forbindelse undervisningsministeren har besvaret spørgsmål stillet til skriftlig besvarelse.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, venstres, socialistisk folkepartis, det radikale venstres, kristeligt folkepartis og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) forslaget til *forkastelse* ved 2. (sidste) behandling.

Et *mindretal inden for flertallet* (venstresocialisternes medlem af udvalget) ønsker at udtale følgende: Venstresocialisterne tager afstand fra hr. Erhard Jakobsens korstog mod folkeskolen og vil gå imod de forslag til forringelser, som er indeholdt i dette beslutningsforslag.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets og centrum-demokraternes medlemmer af udvalget) indstiller forslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal inden for mindretallet* (centrum-demokraternes medlem af udvalget) ønsker at udtale følgende: Basis for dette beslutningsforslag er den kendsgerning, at vi ikke har skolepligt, men undervisningspligt. Dermed står og falder det hele. Samfundet tilbyder en uddannelse, som man kan sige ja eller nej til. Siger man nej, er samfundet indstillet på i stort omfang at yde tilskud til anderledes indrettede skoler med f. eks. mere/mindre politik/kreativitet/religion/disciplin. Siger man ja, bør samfundet, dvs. folketinget

som valgte repræsentanter, sikre minimumskrav i de obligatoriske fag.

Ministeren har i besvarelsen af et spørgsmål fra udvalget oplyst, at det er det almindelige indtryk, at de af ministeren udsendte vejledende læseplaner – som er udarbejdet af fagfolk, men uden *noget* form for parlamentarisk kontrol – følges i ret vid udstrækning. Man kan altså ikke tale om, at forældrene rundt omkring bestemmer retningslinjerne for deres børns undervisning – disse retningslinjer bliver fastsat af et af ministeren nedsat fagligt udvalg. Derfor må der efter centrum-demokraternes mening fastsættes minimumskrav, som godkendes af folketingets undervisningsudvalg, og som gælder for *hele* landet. Det letter elevflytninger og giver lærere, forældre og elever klare målbeskrivelser og mere ro i arbejdet. Også af hensyn til aftagerne og af hensyn til samfundet som helhed, bør FOLKETS SKOLEs tilbud være varedeklarerede med mindstekrav. Derudover bør der være plads til tilsætning af alskens krydderier og farver.

Karakterer og prøver kan varieres på mange fantasifulde måder og bør stadig være genstand for eksperimenter. Men de er med centrum-demokraternes øjne det hidtil bedst kendte middel mod »de rige og indflydelsesrige folks dumme børn«. Samtidig er de som udøvet af et uvildigt censorkorps samfundets kontrol med, at skattepengene anvendes efter folketingets hensigt. Ikke mindst de netop afholdte afgangsprøver har skabt betydelig mistillid til det faglige niveau, og flere og flere erkender, at fag som historie, biologi, geografi og kristendomskundskab er gået en krank skæbne i møde. Det er heller ikke på-

vist, at faget tysk har vundet ved at blive et valgfrit fag.

I klassen skal læreren have sin suveræne metodefrihed. Men friheden afgrænses af den kontrol, der ligger i minimalkravene og prøverne. Vi oplever en ansvarsforflygtigelse (det begreb kan naturligvis diskuteres) og vil derfor samle stort ansvar hos skolelederne lokalt. Men vi vil ikke have en gigantisk centralistisk organisation, der via ministerbemyndigelseslove smutter uden for den folkelige kontrol, der sikres af folketinget. Efter vor opfattelse er det misbrug – næsten demagogisk – at kalde diverse former for fællesskabsafgørelser i klasser, på skoler og i forældrekrede for demokrati. Det ord indebærer for os først og fremmest retten til at vælge repræsentanter OG TIL AT SMIDE DEM UD IGEN!

Det er også centrum-demokraternes klare erkendelse, at en god skole koster penge. Derfor er centrum-demokraterne villige til at

stemme for de ekstra udgifter, som forslaget måtte medføre.

Sluttelig er det mindretallets opfattelse, at de seneste 15–20 års pædagogiske eksperimenter har været nyttige på mange områder, men har været for ensidigt tolkede.

Et *andet mindretal* (det konservative folkepartis medlem af udvalget) er positivt indstillet over for væsentlige elementer i beslutningsforslaget især punkterne 2 og 5, som ligger på linje med, hvad mindretallets eget forslag til ændring af folkeskoleloven (L 123) indeholder på disse områder.

Mindretallet vil i øvrigt redegøre nærmere for sin stilling til forslaget ved dettes 2. behandling.

Et *tredje mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) vil ligeledes redegøre nærmere for sin stilling ved forslagens 2. behandling.

Camre (S) Helle Degn (S) Mette Groes (S) J. K. Hansen (S) fmd. Jimmy Stahr (S)

Nørgaard Sørensen (S) Svend Haugaard (RV) Bertel Haarder (V)

Brøndlund Nielsen (V) Gerda Møller (KF) Ingolf Knudsen (CD)

Chr. Christensen (KrF) nfmd. Wissing (FP) Halvgaard (FP) Alfred Hansen (DR)

Ebba Strange (SF) Steen Folke (VS)

Partierne DKP og EP var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.